

LINK

IN ART 8

Art & Language: Celestina Vičević / Melinda Kostelac
(ArtBooks)

Krk / Galerija Decumanus / 24. 06. – 04. 08. 2022.

LINK
IN ART 8

2022.

LINK IN ART

KONCEPT

LINK IN ART je projekt koncipiran kao suvremena umjetnička platforma za intermedijsko, interdisciplinarno i multimedijsko umrežavanje različitih suvremenih vizualnih praksi i različitih konceptualnih strategija, u svrhu oblikovanja otvorenog, pristupačnog i ne tradicionalnog sustava suvremene vizualne komunikacije. Osmišljen je po uzoru na koncept internetskog umrežavanja (na što asocira i nazivom) te direktnog, brzog i globalnog komuniciranja na društvenim mrežama, nudeći kroz matricu odabrane teme, interpretirane kroz samostalne izložbe odabranih autora, kreativni model umrežavanja autora, autorskih koncepcija i izričaja, likovno-filozofskih ideja i umjetničkih strategija te medijskih praksi i pristupa. Stvarajući tako, unutar platforme, intrigantni multidimenzionalni i multisegmentni vizualni sklop, koji kroz svaki svoj novoumreženi "link" uspostavlja živu i interaktivnu (često i društveno – osviještenu) komunikaciju autora, publike i zajednice.

LINK IN ART

Art & Language: Celestina Vičević / Melinda Kostelac

BRUNA KOŠIJAN

Riječ i slika

Po suvremenom modelu višedimenzionalnih interakcija i umrežavanja, projekt LINK IN ART već osmu godinu zaredom združuje umjetnike koji se izražavaju u istom mediju i tehnici ili obrađuju istu temu. Ovaj put riječ je o dvije grafičke umjetnice i sveučilišne nastavnice Akademije primijenjenih umjetnosti u Rijeci. Celestina Vičević i Melinda Kostelac pomiču granice grafičke umjetnosti, istražujući i otkrivajući nove dimenzije tehnika tiska te tumače svoje unutarnje svjetove i slikom i riječima. Pred nama su dva različita senzibiliteta koja će prostor Galerije Decumanus za vrijeme trajanja ciklusa pretvoriti u intimne ambijente oblikovane proširenim spektrom grafičkog medija: grafičkim listovima, grafkama-objektima, knjigama umjetnika¹ i pisanom rječju.

Prvo mjesto susreta slike i riječi su knjige. Umjetnici su bili uključeni u izradu knjiga u Europi od ranog srednjeg vijeka ("Book of Kells", "Très Riches Heures du

¹ Umjetničke knjige spadaju u polje umjetnosti koje podrazumijeva izradu djela koja upotrebljavaju ili se referiraju na strukturalne ili konceptualne karakteristike knjiga. Ovakvi radovi mogu sadržavati tekstove, slike ili oboje.

Duc de Berry"), ipak većina autora kao predvodnika prakse stvaranja knjige umjetnika u suvremenom smislu riječi navodi Williama Blakea (1757. – 1827.). Blake je spojio autorske tekstove i slike tako da tvore intenzivne, žive radove i utabao put autorima koji su objedinjavali tekstove, slike i formu i odradivali cjelokupan proces izrade od pisanja, ilustriranja, tiskanja do uvezivanja knjiga. Knjige umjetnika su interaktivne, prenosive, lako dijeljive i dostupne, te na jedinstven način komuniciraju s galerijskim prostorom i posjetiteljima, jer nisu namijenjene samo gledanju, nego i ostvarivanju taktilnog odnosa. U većoj mjeri koriste se od šezdesetih godina prošlog stoljeća, kada su konceptualni umjetnici napisima i/ili naslovima davali prednost nad vizualnim formama i njima usmjeravali gledateljevu svijest ka idejama koje postaju jednakovrijedne fizičkom umjetničkom djelu². Umjetničke knjige otada se tematski dijele u nekoliko kategorija: reakcije umjetnika na sociološke i političke realnosti ili pak refleksije intimnih unutarnjih svijetova, što je slučaj i sa Celestinom Vičević i Melindom Kostelac. Prva svojim grafikama pridružuje izolirane riječi i poetske nazive, dok ih druga kombinira s opsežnijim autorskim tekstovima.

² Poznati primjer je konceptualni rad "Jedna i Tri Stolice" Josepha Kosutha iz 1965. Sol LeWitt pisao je detaljne upute za izradu umjetničkog djela koje je zamislio, a izvedbu je prepuštao drugima. Dijalog između teksta i slike u istom razdoblju ide i iz drugog smjera: slavni pjesnik John Giorno (1936. – 2019.) svoje je pjesme doživljavao kao slike te je stihove tiskane upečatljivom tipografijom doveo do statusa autonomnih i vrlo cijenjenih umjetničkih djela.

Celestina Vičević CRVENO-BIJELE VIZUALNE METAFORE

Inspirirana pojmom "Šakti", koji predstavlja život, energiju, ženski princip stvaranja, rasta, transformacije, neukroćene prirode i nježnosti, Celestina Vičević već nekoliko godina stvara savršeno zaokruženi opus čiji se radijus postupno širi uvođenjem novih tehnika, formata i materijala. Neovisno o podlozi koju koristi (žutica, papir) i načinu na koji prezentira radove (grafički listovi u prostoru, grafički objekti, knjige umjetnika), autoričine su grafike kohezivne u temi, koloritu i senzibilitetu. Njezin posebno istančan i prepoznatljiv izričaj, odlikuje tehnička i značenjska višeslojnost, maksimalno reducirana paleta na crveno i bijelo te svrhovit odabir podloge, pri čemu istražuje mogućnosti tradicionalnog otiska na papiru i otisaka na platnu koje, kao najrecentniju stepenicu na istraživačkom putu, dodatno ukrašava vezom.

Radovi su najvećim dijelom u tehnici bakropisa koju odlikuju delikatne, baršunaste linije i snažna površina i čine ju idealnom za umjetnike poput Celestine koji gaje osoban, introspektivan pristup umjetnosti. Svoja promišljanja o životu, osobnim iskustvima i univerzalnim emocijama kroz rad, koji poima kao način spoznaje, "destilira" i tako dobivenu esenciju pretače u delikatne floralne oblike. Nenametljivo i diskretno pruža sadržaj koji potiče na promišljanje, a ispisane riječi i naslovi, kao i naknadno dodani vezani detalji, dodaju značenjske slojeve. Stvara emocijom nabijene atmosferske kompozicije birajući teme i motive iz prirode koji nude čitavu lepezu značenja i simbolike, pružajući nam slobodu autonomne interpretacije viđenog i pročitnog. Kombinirajući razne materijale i umjetničke medije, konstantno se kreće između tradicije i suvremenosti grafičke tehnike, vješto spaja crtež i sliku finom gradacijom intenziteta linija te svjetla i sjenki.

Bakropisni crtež promišlja, skicira i iscrtava, a vez dodaje bez pripreme i unaprijed napravljene skice. Vez predstavlja intuitivni dio rada koji postaje meditacija i prostor za otkrivanje i kreiranje novih detalja. Ovaj tradicionalno

ženski metje, iziskuje mnogo vremena, preciznosti i strpljenja i njime se umjetnica povezuje sa arhetipskom figurom žene – vezilje³, svojevrsnim simbolom vjernosti, koja vrijeme (čekanja) ispunja ručnim radom. Niti konca probijaju tkivo platna, negdje dokraja napeti, negdje savijeni u labave uzlove te strukturi površine daju taktilnu sastavnicu, a slici posebno značenje. U “Naopakoj kući”, vezeni detalji kao da (re)trasiraju prijedeni put ili iscrtavaju nebeske konstelacije; u “Nježnost/Krhhkost/Neustrašivost” sugeriraju otvorenu ranu, rasparano i otvoreno središte jastuka omogućuje uvid u nutrinu i pogled onkraj vidljive površine.

Otisci crvene boje kojom je ispisano mnoštvo detalja i gusto raspoređenih linija, djeluju kao renesansna *carmina figurata*, sveta slika namijenjena tihoj meditaciji prilikom čitanja načinjena istaknutim crvenim slovima. Crvena boja je nabijena simbolizmom i značenjima – to je boja krvi, života, stvaralačkog principa, snage, vatre, autoriteta. Njome su načinjene nježne, decentne, organske linije krhkih oblika kojima vladaju snažne prirodne sile. Savijene travke tvore vlaknaste mreže metaforičkog likovnog prostora na kojima su vezom akcentuirane crvene točke, sažete forme crvenog kruga kao dominantnog ženskog znaka. Bijelo nije samo podloga, ono u svojoj (punoj) praznini dodatno naglašava crvenu, te služi poput pauze u glazbenoj kompoziciji, ostavlja nam vremena za udah, za procesuiranje onog što smo doživjeli i kao priprema za sljedeću senzaciju. Autorica u bijeloj boji vidi muški princip, simbol svijesti koja sa crvenom energijom čini savršenu cjelinu. Kontrast snažne crvene i tihe bijele boje, odražava dihotomiju koja zaokuplja Celestinino umjetničko istraživanje, a može se spoznati u motivu “obične” vlati trave; meke i podatne, a opet dovoljno snažne da probije kroz tvrdi asfalt.

Nazivi radova izrazito su važni jer zaokružuju doživljaj koji nam Celestina Vičević pruža kroz svoje radove, pozivajući nas da na tren isključimo racio, istupimo iz buke svakodnevice i zaronimo u njen tihi, meditativni svijet vizualnih metafora. Jednostavni naslovi i snažne riječi, služe kao putokazi kroz Celestinin unutarnji svijet gdje je profinjenim, elegantnim i izrazito ženskim rukopisom ispisana priča o rađanju, umiranju, razvoju, stvaranju, mijenama, ranjavanju i iscjeljenju, priča o ciklusu života.

Melinda Kostelac

ANTROPOLOŠKE SKICE I APSTRAKTNI ZNAKOV

Poliptisima sastavljenima od grafičkih listova, knjigama umjetnika s istinitim autorskim pričama i grafičkim ilustracijama te potpuno novom vrstom umjetničke knjige u virtualnom obliku, Melinda Kostelac uvodi nas u “Prekozemnost”. Radi se o pojmu ili višestrukoj lozinki, koji je osmislila kako bi opisala stanje intelektualca koji putuje neomeđenim unutarnjim prostorima, mjesto gdje individualno susreće i postaje opće. “Prekozemnost određuje prostor u kojemu individua postepeno uviđa da njegov bitak nema granica, niti ga više može odrediti nešto što ga ograničava, već neprestanim spoznajama migrira u međupovijesni prostor, čime se postepeno dematerijalizira kako bi pustio prostor novom prizoru i odčitao te arhivirao tragove jedinstvenog antropološkog i neponovljivog u procesu života.” (M. Kostelac).

Takvo mjesto susreta i unutarnjih migracija savršeno je materijalizirano u umjetničke knjige. Knjige propituju vezu s ljudskim tijelom kao materijom koja sadrži nematerijalnu tvar, tj. misli i ideje. Knjige su pak, objekti koji sadrže materijalizirane misli, odnosno napisanu riječ na papiru ponuđenu gledatelju. Nisu izložene samo da ih se gleda, nego da ih se uzme u ruke, osjeti i čita. Njeni radovi na taj način ostvaruju poseban odnos sa tijelom, gdje direktna fizička interakcija gledatelja sa knjigom i materijalima od kojih je napravljena daje novu dimenziju u intepretaciji umjetničkog djela. Nemoguće je artikulirati i podijeliti fizikalnost doživljaja čitanja i držanja knjiga s onima koji nisu imali korporalni doticaj s knjigom. U dodiru i

- 3 Najpoznatija je mitološka priča o Odisejevoj ženi Penelopi, koja čekajući povratak svog muža, zadržava prosce, praveći se da tka mrtvački pokrov za Odisejeva oca, te tvrdi da će izabrati jednog kad završi. Primorski krajevi poznaju mnogo priča o ženama koje čekaju povratak muža pomorca. Jedan takav primjer je priča o Jacinti Kunić iz Boke Kotorske koja 20 godina veze sliku Gospe od Škrpjela koristeći svilene, zlatne i srebrne niti, ali i svoju kosu.

iskustvu kontakta s nepoznatim granica između sebe i drugoga se gubi. Svi taknuti objekti produžetak su tijela, briše se granica između tijela i objekta i stvara se nova cjelina. Melinda svojim pričama i grafikama čini isto – želi susret u kojem daje dijelove svoje osobne povijesti kako bi se utkala u osobnu povijest drugoga i stvorila nešto novo. Dok čitatelji drže knjigu, okreću, slušaju i mirišu stranice, promatraju delikatni japanski uvez, bivaju direktno uključeni u dijalog, putujući umjetničkim objektom koji ih vodi u Prekozemnost.

Naslovnice knjiga nisu doslovne ilustracije priča, one su apstraktni znakovi koji daju naslutiti sadržaj i vizualno prenose ideju tekstova od kojih su jedni namjerno kriptirani, dok su drugi kolumnistički protočni i lako razumljivi. Melindine priče su jedinstvene antropološke skice i svaka na svoj način, drže važno i preobražavajuće mjesto u životu autorice. Apstraktni znak koji ih pritom prati je višeznačan, enigmatičan i otvara široki interpretativni prostor, ali kada ga uparimo s tekstom, odjednom nudi novu asocijativnu sliku promatraču (koja u tom slučaju može biti i figuracija).

Energični i višeslojni apstraktni grafički poliptisi kombinacija su raznih tehnika, poput kolagrafije, suhe igle, uljnog pera i upotrebe slagarskih slova koja ostavljaju šifrirane otiske. Odlikuje ih snažan, slobodan gestualni akcent, žestina nanosa slojeva i reljefna odlika papira, koji djeluje poput kože na tijelu. Izrazito ekspresivne mape imaginarnih prostora, čudnovatih pejzaža i putanja nebeskih tijela dubokih zeleno-plavih tonova, služe kao okvir višedimenzionalne stvarnosti koju smo pozvani istražiti. Silovite nizove linija u maniri njemačko-francuskog apstraktnog umjetnika Hansa Hartunga, umjetnica postiže suhom iglom, dok teksturu gradi kolagrafskim postupkom lijepljenja neuobičajenih materijala na grafičku ploču, "to se najviše odnosi na slojeve finog pijeska kojima dobiva žestoki gestualni prostor, u tradiciji Tàpiesove gestualne apstrakcije"⁴. U nekima od monumentalnih ritmiziranih vertikalna, prepoznavamo autoričin omiljeni motiv palme koji je migrirao iz ranijeg ciklusa "Hortikultura stanja". Odvažni kaligrafski rukopis odraz je snažnog osjećaja za samoizražavanje.

⁴ Körbler Iva, predgovor izložbe Melinde Kostelac, "Prekozemnost" (17. 01. – 10. 02. 2022.), Galerija Vladimir Filakovac, Zagreb.

Razvoj novih medija i tehnologija, koji mnogi smatraju prijetnjom budućnosti grafičke umjetnosti, zapravo je samo proširio mogućnosti autoričinog rada. Kao što izum fotografije nije istisnuo slikarstvo, tako ni digitalne tehnologije nisu zamijenile postojeće grafičke metode, već su ih, kako vidimo u Melindinom slučaju, obogatile. Potaknuta situacijom opće napetosti i zabrinutosti tokom pandemije, piše metanarativne prozne stihove kao sredstvo raščišćavanja s prošlošću. U osvjetljenom virtualnom prostoru koji izgleda kao da je pod Suncem, nalaze se sfere s porukama afirmativne konotacije. Knjiga u "virtualnom uvezu", dostupna je putem ekrana koji služi kao ulaz u interpersonalni prostor kojim se slobodno krećemo pogledom. Ovakav inovativan pristup, nova je dimenzija umjetničkog istraživanja Melinde Kostelac koja njeguje simbiozu grafičkih i spisateljskih elemenata i pritom stvara antropološke arhive i intimne zapise.

Grafički radovi Celestine Vičević i Melinde Kostelac iz dvodimenzionalnog ulaze, u trodimenzionalni prostor te redefinišu i pomiču granice grafike inkorporirajući vrijeme kao četvrtu dimenziju – vrijeme koje je potrebno za svaku ručno utkanu nit u Celestininom otisku na platnu ili vrijeme koje je potrebno za čitanje Melindine (virtualne) knjige. Vrijeme nam, također, omogućuje otkrivanje dubljih slojeva jer i pismo i slika trajno proizvode nove semantičke prostore, koje autorice, svaka na svoj jedinstven način, prenose putem grafičke umjetnosti.

Literatura:

1. Griffiths Antony, "Prints and Printmaking: An Introduction to the History and Techniques", British Museum Publications, London 1996.
2. Körbler Iva, predgovor izložbe Melinde Kostelac, "Prekozemnost" (17. 01. – 10. 02. 2022.), Galerija Vladimir Filakovac, Zagreb.
3. Platzker David, Wyckoff Elizabeth, "Hard Pressed: 600 Years of Prints and Process", Hudson Hill Press, New York, 2000.
4. Vičević Celestina, "Život" grafička mapa (predgovor Ane Petković Basletić), Edicija Argola mapa 17., Zagreb, 2019.

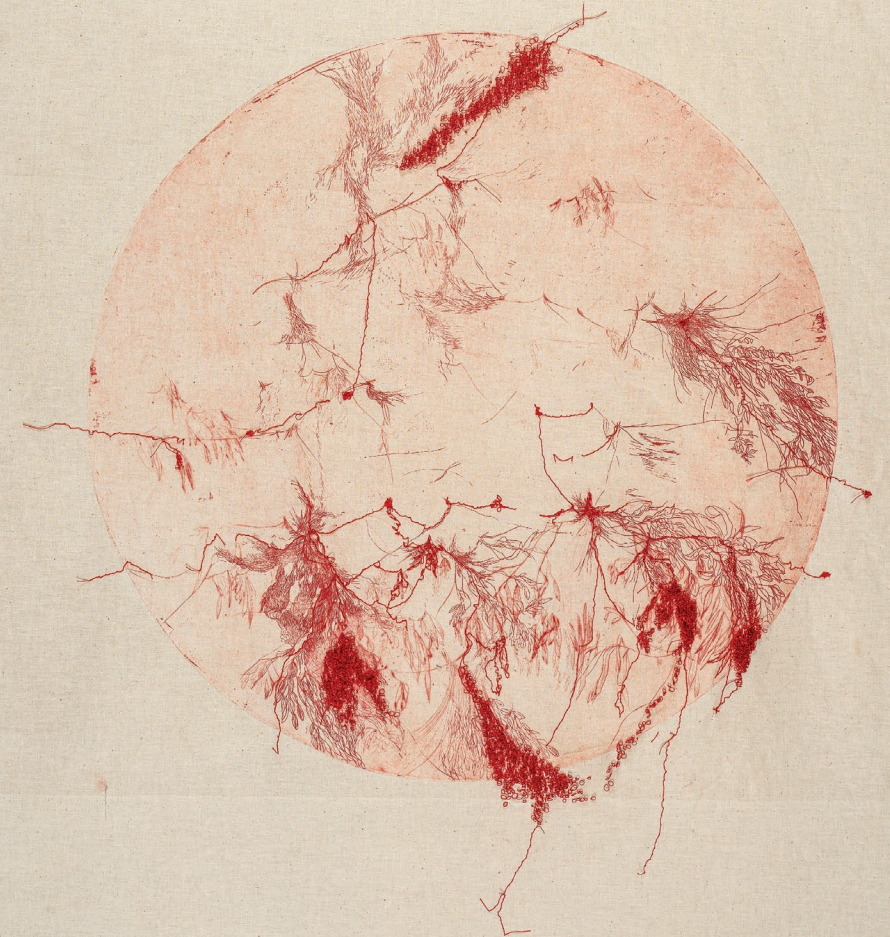
LINK IN ART

Celestina Vičević

– "SHAKTI"

Krk / 24. 06. – 14. 07. 2022.

Celestina Vičević
– "Shakti: Putovanje"

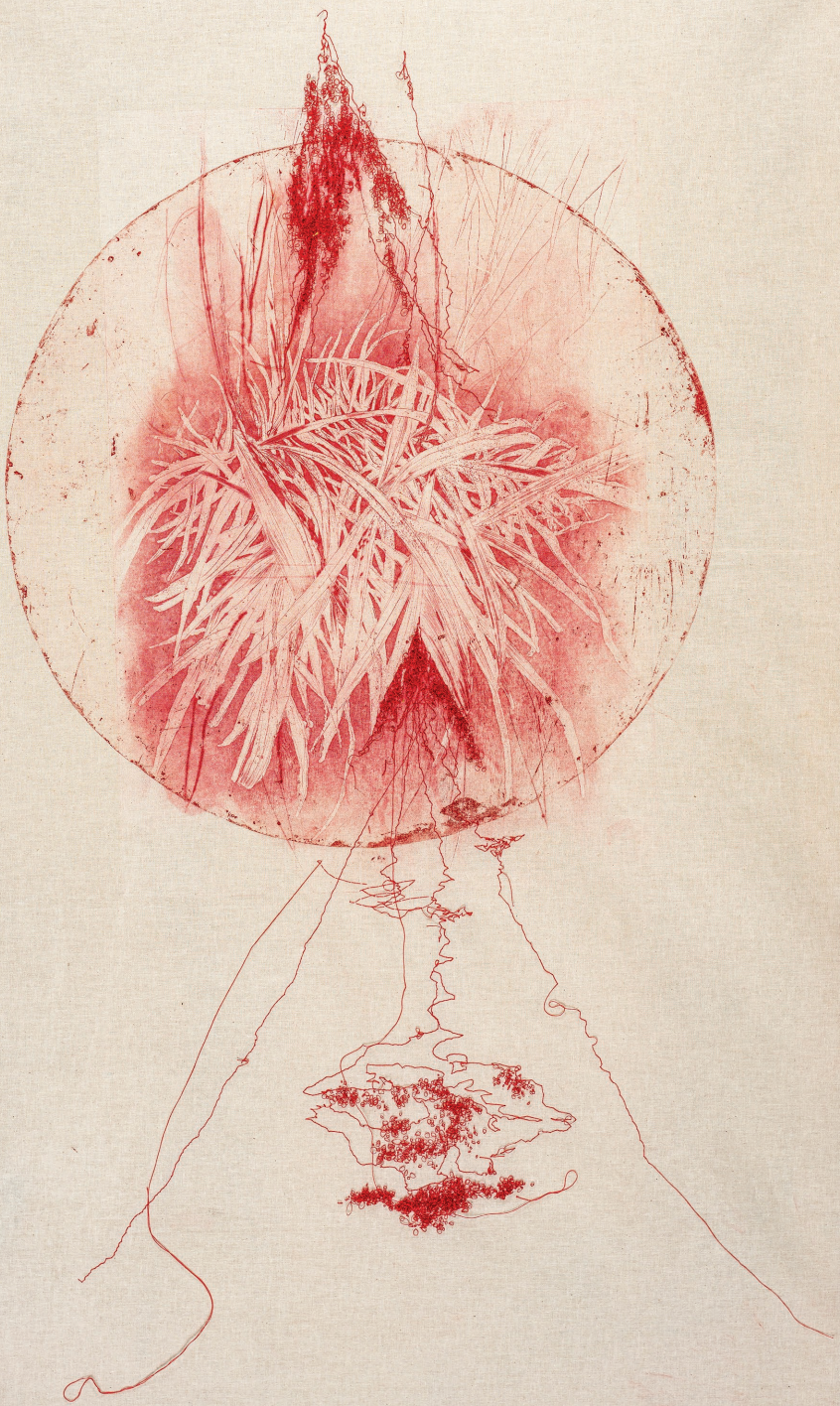

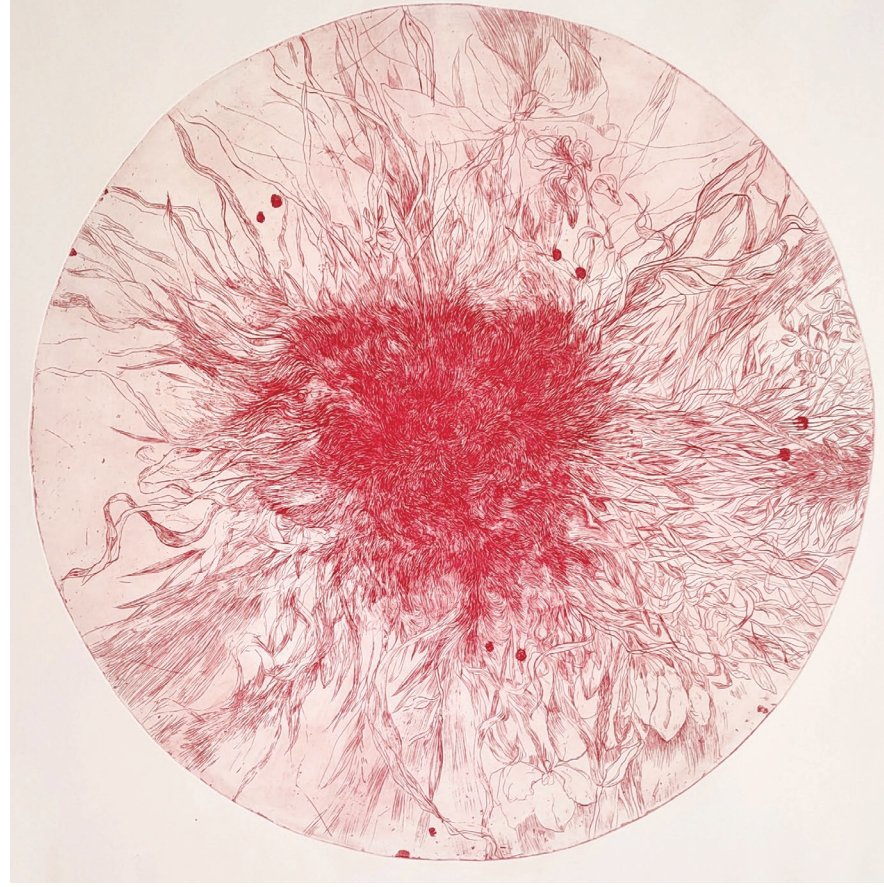
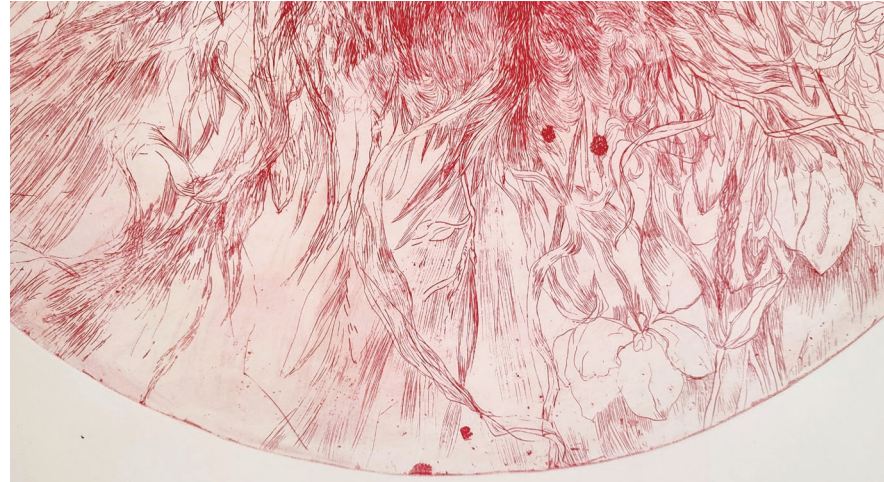
Celestina Vičević
– "Shakti: Planina i ispod nje"

Celestina Vičević
– "Shakti: Srž"

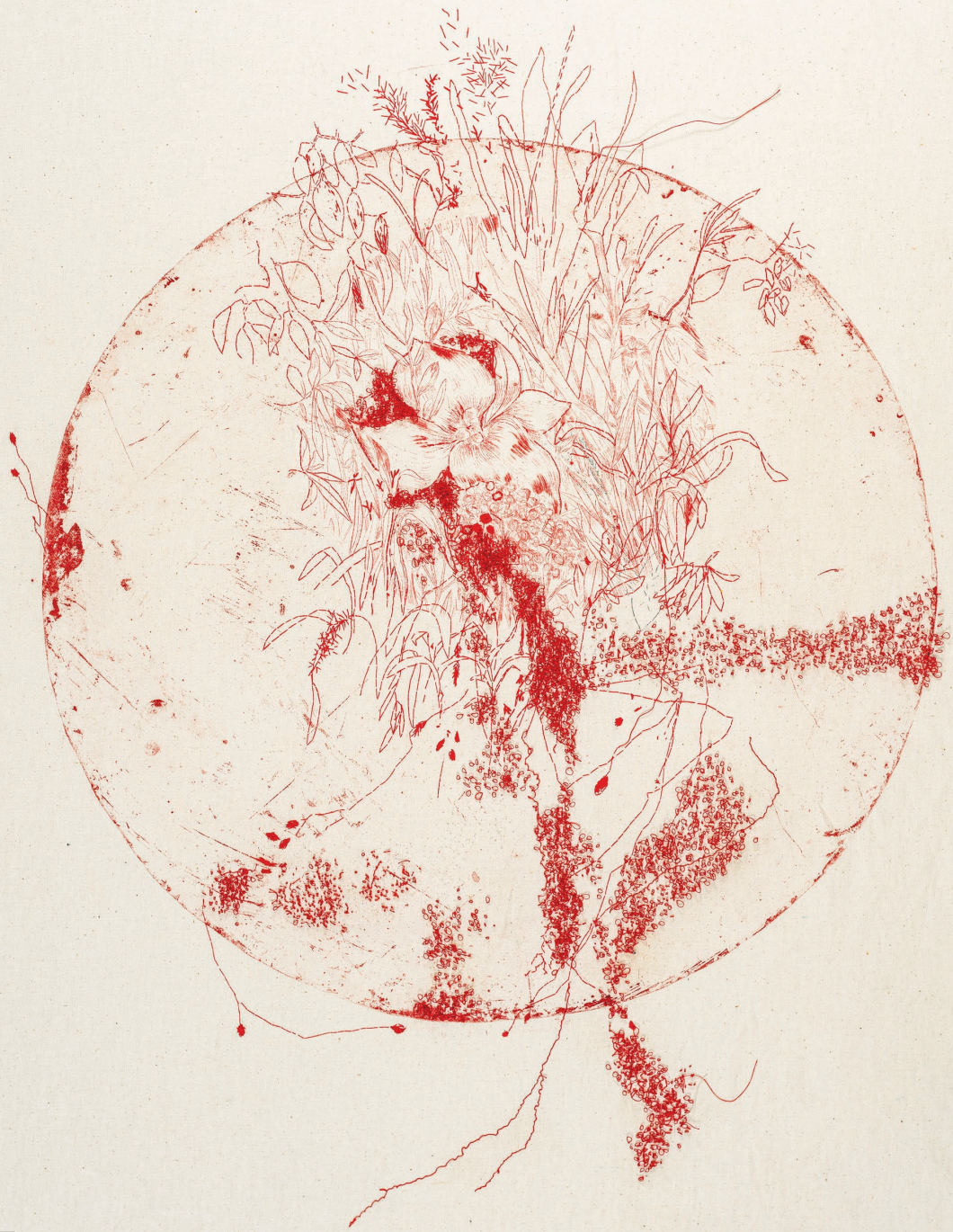
Celestina Vičević
– “Shakti 1”

Celestina Vičević

– Knjiga umjetnika “Shakt: Stvaranje”, detalj(i)

Celestina Vičević

– Knjiga umjetnika “Nježnost/Krhkost/Neustrašivost”, detalj (i)

Celestina Vičević

– “Shakti: Širenje”

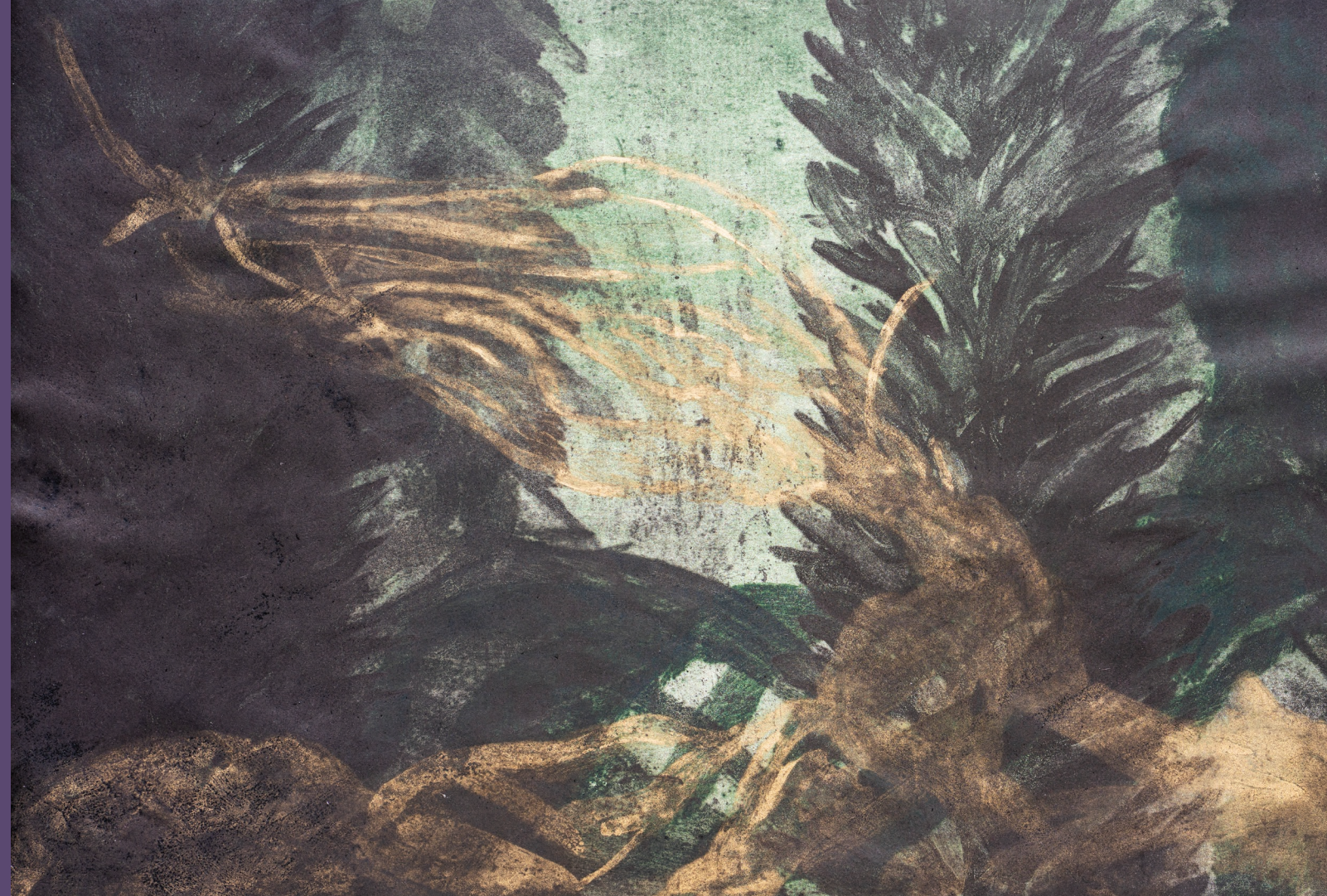

LINK IN ART

Melinda Kostelac

– "PREKOZEMNOST"

Krk / 17. 07. – 04. 08. 2022.

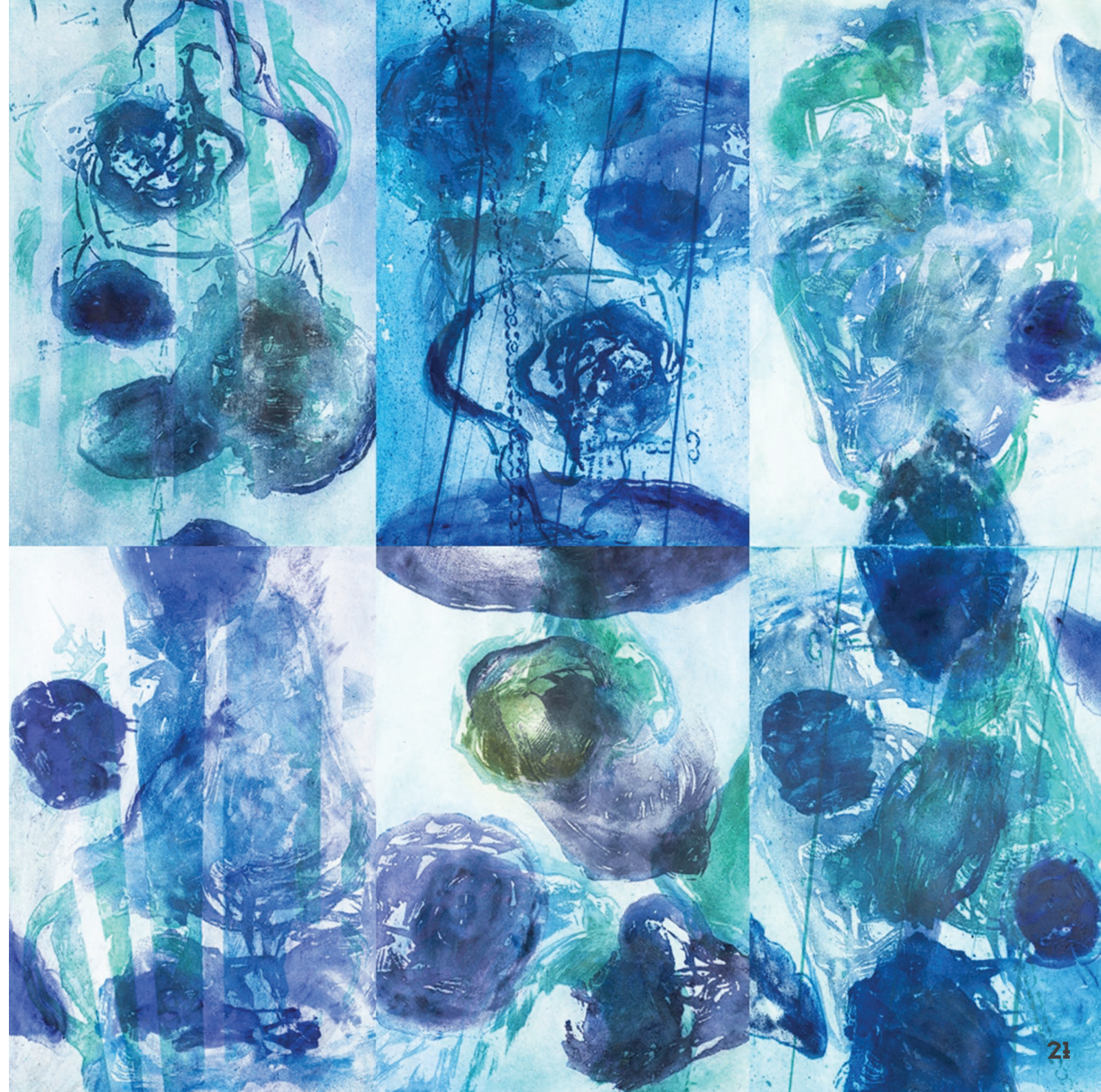
Melinda Kostelac

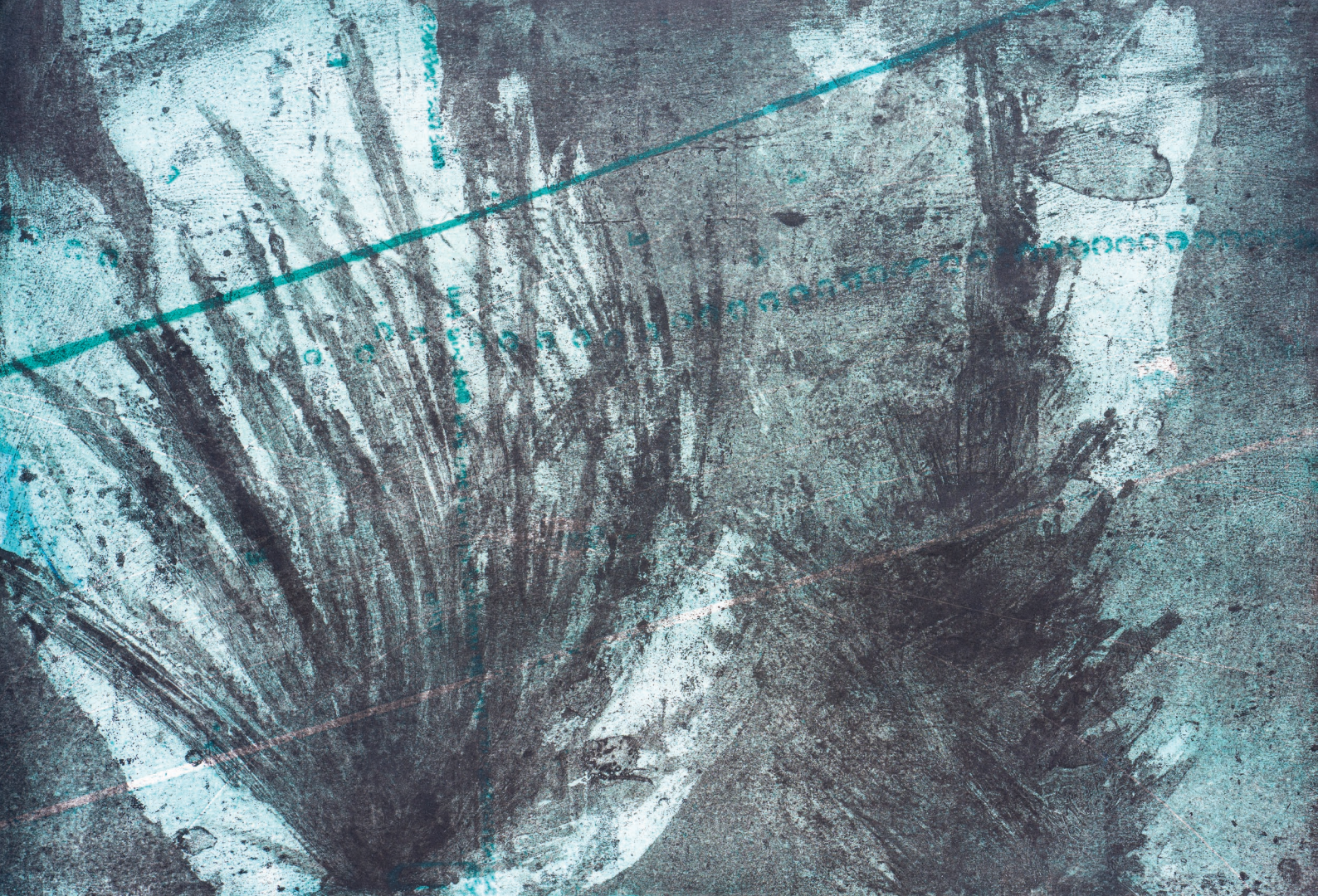
– "Prekozemnost T10, točke, pjege, mrlje", poliptih, dio

Melinda Kostelac
– Umjetnička knjiga

Melinda Kostelac
– “Prekozemnost_Maps_Modro i zeleno”/D30, poliptih

Melinda Kostelac
– "Prekozemnost_noću/E10"

Melinda Kostelac
– Umjetničke knjige

Melinda Kostelac

– “Prekozemnost_noću/E10”

BIOGRAFIJE

CELESTINA VIČEVIĆ rođena je u Rijeci 1976. godine. Djeluje u polju likovnih umjetnosti, u području grafike, umjetničke knjige i crteža. Grafiku doživljava kroz prošireni pojam grafičkog medija – bavi se grafičkim objektima, knjigama umjetnika, instalacijama i ambijentom, ovisno o danom prostoru. U svom umjetničkom i pedagoškom radu primjenjuje znanja, metode i tehnike iz područja joge. Kroz spoj joge i umjetnosti naglašava važnost stvaralačkog procesa kao načina spoznaje te snažan terapijski utjecaj umjetnosti na čovjeka u cijelosti.

Godine 2000. diplomirala je Likovnu kulturu na Odsjeku za likovnu umjetnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, u području grafike (mentor prof. J. Butkovića). Godine 2015. doktorirala je na Akademiji likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, u području grafike (tema “Grafički list kao svjetlosni objekt i ambijent”, mentorice prof. N. Arbanas i prof. V. Turković).

Predaje kolegije iz područja grafike na Akademiji primijenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci.

Izlagala je samostalno i grupno te je dobitnica nekoliko nagrada i priznanja u Hrvatskoj kao i inozemstvu. Radovi su joj uvršteni u kolekcije i zbirke domaćih i inozemnih institucija.

KONTAKT ● celestina.vicevic@gmail.com

MELINDA KOSTELAC rođena je u Rijeci. Diplomirala je kao profesorica likovne kulture 1996. godine na Odsjeku za likovne umjetnosti Pedagoškog fakulteta u Rijeci, specijalizirajući medij grafike. Na poslijediplomskom studiju grafike Akademije likovnih umjetnosti u Ljubljani, 2005. godine, stekla je titulu magistra umjetnosti u klasi Lojze Logara. Status samostalnog umjetnika stekla je 2002. godine. Doktorantica je poslijediplomskog doktorskog studija grafike Akademije likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu.

Bilježi preko 200 skupnih i samostalnih izlaganja u Hrvatskoj i inozemstvu te je više puta nagrađivana za područje grafike. Autorica je raznih publikacija na području povijesnokulturne baštine Opatije i Liburnije čim je postala laureatom godišnje nagrade za područje kulture Grada Opatije 2011. godine za umjetnost i publikacije. Godine 2012. uvrštena je u treću knjigu o suvremenoj svjetskoj grafici autora Richard Noyce "Printmaking-Off The Beaten Track", (publikacija je dostupna putem www.amazon.com).

Umjetnička je voditeljica EU projekta "Wom@rts" (www.womarts.eu) (2017. – 2021.) te EU projekta "They Live: Student lives revealed through context-based art practices" (2020. – danas).

Svakim novim ciklusom svojih grafika nadovezuje se na prethodne zapise, tragove ljudskog, grafičkog, antropološkog i intimnog. Služi se raznim grafičkim tehnikama, ponajviše tehnikama dubokog tiska. Radovi sadrže inovativni pristup i predstavljaju sinergiju grafičkog i spisateljskog autorskog djela kao cjeline na kojeg se recentno nadovezuje i rad izveden u projekciji tehnologije virtualne realnosti.

Angažirana je na Akademiji primjenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci kao prodekanica za nastavu, studije i studentska pitanja, u umjetničko-nastavnom zvanju izvanredne profesorice.

Dobitnica je nagrade za nastavnu izvrsnost Sveučilišta u Rijeci 2021.

Živi u Opatiji.

KONTAKT • melindakostelac@gmail.com

IMPRESSUM

© 2021. Nakladnik: Centar za kulturu Grada Krka; Trg Sv. Kvirina 1, 51500 Krk; 051 220 041; kultura@gradkrk.net; www.grad-krk.hr ~ Za nakladnika: Maja Parentić ~ Urednik: Igor Grizetić ~ Fotografije: Bruna Kocijan ~ Tekst: Bruna Kocijan ~ Fotografije: Igor Grizetić ~ Graficko oblikovanje: Igor Grizetić; cliezg@yahoo.com ~ Naklada: 200 primjeraka ~ Tisak: Kerschöfset Zagreb d.o.o. ~

